

ORMAN ÜRÜNLERİNİN SATIŞ USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Devlet ormanlarından elde edilen ürünlerin satış işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 30 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakan: Orman ve Su İşleri Bakanını,
- b) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,
- c) Bölge Müdürlüğü: Orman Bölge Müdürlüğünü,
- ç) Fiili masraf: Orman ürünlerinin birim miktarının üretimi için ödenen bedellerin toplamını,
- d) Genç meşcere: Gençlik, sıklık, sırkılık ve direklik çağlarındaki meşcereleri (orman amenajman planlarında a, ab ve b rumuzuyla gösterilen meşcereleri),
- e) Genel Müdürlük: Orman Genel Müdürlüğünü,
- f) İşletme: Döner sermayenin tahsis amacını gerçekleştirmek üzere kurulan döner sermaye işletmelerini,
- g) Kamu kurum ve kuruluşu: Genel ve özel bütçeli kuruluşlar, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların döner sermayeli kuruluşlarını, kamu iktisadi teşebbüslerini ve bağlı kuruluşlarını,
- ğ) Mali yıl: Takvim yılını,
- h) Muhammen bedel: Orman ürününün tahmin olunan satış bedelini,
- ı) Muhasebe birimi: Gelir ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini yürüten birimi,
- i) Muhasebe yetkilisi: Muhasebe hizmetlerinin yürütülmesinden ve muhasebe biriminin yönetiminden sorumlu yöneticiyi,
- j) Müdürlük: Orman İşletme Müdürlüğü, Orman Fidanlık Müdürlüğü ile diğer mal ve hizmet üreten müdürlükleri,
- k) Müsadereli satışlar: Mevzuata aykırı uygulamalar nedeniyle el konulan ürün, alet ve araçların satışlarını,
- l) Odun dışı orman ürünü: Ormanlardan elde edilen odun ürünleri dışındaki tüm bitkisel, hayvansal ve diğer biyolojik esaslı ürünleri,
- m) Orman ürünü: Devlet ormanlarındaki dikili ağaç, ağaççık ve bunlardan elde edilen odun ürünleri ile bu ormanlardan elde edilen her türlü odun dışı orman ürünü ve fidanlıklarda üretilen ürünleri,
- n) Orman yetiştirme materyali: Orman ağaç, ağaççık ve florasına ait bitki türlerinin ve hibritlerinin fidanları, fidan üretiminde kullanılan vejetatif ve generatif bitki kısımları ile aşu kalemlerini,
- o) Piyasa fiyatı: İhale yolu ile satılan ürünlerin ağırlıklı ortalama satış fiyatını,
- ö) Şeflik: Müdürlüklere bağlı şeflikleri,

p) Tahsis fiyatı: Her türlü orman ürününün cins, nev'i, yaş, sınıf ve boyut itibarıyla son açık artırmalı satışlarının ortalamasına göre bölge müdürlüğünce veya lüzum görülen ürünlerde piyasa şartlarına ve satış icaplarına göre Genel Müdürlükçe tespit edilen fiyatı,

r) Tarife bedeli: 6831 sayılı Kanununun 29 uncu maddesi hükümleri gereğince Genel Müdürlükçe tespit edilen ve Bakan oluru ile belirlenen bedeli, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Orman Ürünlerinin Bedel Tespiti ve Satış Esasları

Maliyet bedeli ve muhammen bedel tespiti

MADDE 4- (1) İşletmelerce üretilen her çeşit orman ürününün maliyet bedeli; dağıtım gideri, tarife bedeli, satış masrafı, fiili masraf ve beklenmeyen giderlerden oluşur.

(2) Birim orman ürününe tekabül eden dağıtım giderleri; orman ürünlerinin cinsi, çeşidi ve kalitesi itibarıyla, her yıl Genel Müdürlükçe hesaplanır. Dağıtım giderleri hesaplanırken, o yılın ilgili işletmelerinin döner sermaye bütçesine konulan dağıtıma esas giderler ve bu giderlerin diğer gelirler ile karşılanma durumları dikkate alınır.

(3) Beklenmeyen giderler; dağıtım gideri, tarife bedeli, satış masrafı ve fiili masraf toplamının yüzde yirmisine kadar Genel Müdürlükçe belirlenen orana göre hesaplanır.

(4) Muhammen bedeller aşağıdaki esaslara göre belirlenir.

a) Aynı cins ve nitelikteki orman ürünlerine ait muhammen bedeller; satış yerlerinin tüketim merkezlerine olan uzaklığı ve pazarın gerekleri dikkate alınarak işletmeler ve satış yerleri itibarıyla belirlenir. Ancak, normalden çok üstün veya düşük vasıftaki satış partileri ya da açık artırmalı satışa çıkarılıp satılamayan ve mevcut muhammen bedel ile satılamayacağı değerlendirilen orman ürünleri için fiyat indirim veya yükseltmesi yapılarak münferit muhammen bedel belirlenebilir.

b) Muhammen bedellerin belirlenmesi ile bu bedellerde yapılacak indirim veya yükseltmelerde; müdürlük ve bölge müdürlüklerinin, maliyet bedeli üzerinden yapabileceği indirim veya yükseltme oranları Genel Müdürlükçe belirlenir. Bölge müdürlüklerine verilen yetkinin üzerinde yapılacak indirim ve yükseltmelerde Genel Müdürlüğün izni gerekir.

Genel satış esasları

MADDE 5- (1) İşletmelerce üretilen orman ürünlerinin piyasa satışları ile dikili ağaç satışlarında açık artırma usulü esastır. Açık artırmalı ihalede satılamayan ürünlerin satışı; bir sonraki ihaleye kadar geçecek süre içerisinde bozulması veya değer kaybına uğraması gibi hususlar gözönüne alınarak aynı muhammen bedel ve satış şartlarıyla pazarlık usulü ile de yapılabilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları ile lüzum ve fayda görülen veya acele olarak satış yapılmasını gerektiren hallerde, her türlü orman ürünü piyasa fiyatı üzerinden tahsisen satılabilir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarına fiyat teklifi vermek suretiyle de orman ürünü satılabilir.

(3) Orman ürünlerinin satışı peşin olarak yapılabileceği gibi, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen değerler teminat olarak alınmak suretiyle ya da bankacılık sistemi içinde kullanılan ve Genel Müdürlükçe uygun görülen ürün veya sistemler aracılığıyla vadeli olarak da yapılabilir.

(4) Satış bedeli ve satışla ilgili her türlü vergi, fon ve faiz gibi diğer bedellerle geçici ve kesin teminatların tahsili Genel Müdürlükçe uygun görülen her türlü banka ürün ve kartları ile de yapılabilir.

(5) İhtiyaç ve fayda görülen hallerde orman ürünlerinin ihale ve satışı elektronik ortamda da yapılabilir. Bu satışlarda uygulanacak usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

(6) Orman ürünlerinin satışlarında uygulanacak peşinat, vade, vade faizi gibi satış esasları; piyasa şartları, müşteri talepleri, stok ve nakit durumu gibi hususlar dikkate alınarak Genel Müdürlükçe belirlenir.

(7) Orman ürünlerinin satış işlemleri çok yıllık olarak da yapılabilir. Bununla ilgili usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

(8) 2886 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinde belirtilen yasak ve davranışlarda bulunanlar aynı Kanunun 84 üncü ve 85 inci maddelerine göre cezalandırılır.

(9) Müsadereli satışlar hariç orman ürünü satış bedelleri döner sermaye bütçesine gelir kaydolunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Orman Ürünlerinin Açık Artırmalı Satışları

Açık artırmalı ve pazarlıkla yapılacak satışlar

MADDE 6- (1) Orman ürünlerinin açık artırma suretiyle yapılacak satışlarında, ürünün cinsi, miktarı, yeri ve muhammen bedeline ait bilgiler bölge müdürlüğüne gönderilir.

(2) Açık artırmalı olarak piyasaya arz edilecek orman ürünleri müdürlük satış komisyonu tarafından tespit edilir.

(3) Açık artırma ve pazarlıkla yapılacak orman ürünlerinin satışı, mahiyeti, miktarı, bedeli, peşinatı, vadesi, faizi ve sair şartlarını ihtiva eden şartname ve sözleşmeler Genel Müdürlükçe tespit edilen esaslar dahilinde mahalli icap ve ihtiyaçlara göre tanzim edilir.

(4) Açık artırma ve pazarlık ile yapılacak orman ürünü satışlarına ait iş ve işlemler müdürlük satış komisyonu tarafından yürütülür. Satış komisyonu müdür başkanlığında, muhasebe yetkilisi ve ilgili teknik personelden oluşur. Müdür ve muhasebe yetkilisinin herhangi bir zorunlu nedenle komisyona katılamamaları halinde, müdürün yerine teknik bir personel, muhasebe yetkilisinin yerine muhasebe biriminden bir memur, üçüncü üye olarak ilgili teknik personelin bulunmaması halinde ise uygun görülecek bir personel müdürce komisyona katılmak üzere görevlendirilir.

(5) Açık artırma sonunda verilen bedel, komisyonca uygun görüldüğü takdirde satışa konu orman ürünlerinin geçici ihalesi yapılır ve geçici ihale kararı komisyon başkanı ve üyeleri ile ihale üzerine kalan tarafından imzalanır. Kararlar oy çokluğu ile alınır.

(6) Geçici ihale kararı derhal bölge müdürlüğüne bildirilir. Bölge müdürlüğünce en geç beş iş günü içinde geçici ihale kararı onaylanır veya ret olunur. Durum derhal müdürlüğe bildirilir. Onay emrinin tarih ve numarası geçici ihale kararının altına yazılmak suretiyle ihale kesinlik kazanır. İhale sonucu, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre üzerine ihale kalana tebliğ edilir.

(7) İhalenin iptal edilmesi durumunda istekliler idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

(8) İhalede verilen bedel haddi layık görülmediği takdirde ihalenin temdidini veya ihalede istekli çıkmaması halinde, mevcut durum ve zaruretler ile idare yararı gözetilerek ihaleyi tekrarlama veya bir sonraki ihaleye kadar aynı muhammen bedel ve satış şartları ile pazarlık usulü ile satış kararı komisyonca alınır.

İhale ilanları

MADDE 7- (1) Orman ürünlerinin açık artırma ve pazarlık usulü ile yapılacak satışlarının tahmin edilen toplam bedeli esas alınarak, 2886 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca her yıl merkezi yönetim bütçe kanunu ile belirlenen miktarın üç katını aşan ihaleler, ihale tarihinden en az on gün önceden,

a) Resmi Gazetede,

b) İli Basın İlan Kurumunca, ili Basın İlan Kurumu olmayan yerlerde valilikçe veya kaymakamlıkça belirlenen günlük çıkan mahalli gazetelerden birinde,

c) Mahalli belediye vasıtalarında,

birer defa olmak üzere ilan edilir. Ayrıca, Genel Müdürlük birimlerinin internet sitelerinin en az birinde de ilan edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen parasal sınırın altındaki satış ilanları; en az iki defa olmak üzere belediye ilan vasıtalarıyla ve Genel Müdürlük birimlerinin internet sitelerinin en az birinde yayınlanır. İhaleye iştirakin ve rekabetin artırılması gerekli olan hal ve şartlarda diğer usullerle de ilan yapılabilir.

(3) İşletme şefliklerinde yapılacak zapt ve müsadereli orman ürünleri satışları işletme şefliği dahilinde uygun yerlerde ve mutad vasıtalarla duyurulur.

Ek süre ve teminatlar

MADDE 8- (1) İhalelere girmek isteyenlerin ilanda bildirilmiş olan başlangıç saatinden önce ihale konusu olan satışın tahmin edilen bedelinin yüzde üçü oranında geçici teminatı muhasebe biriminin banka hesabına veya veznesine yatırmaları gerekir. Geçici teminatın yüzde altı oranında kesin teminata çevrilmesi, teminatların iadesi ile satış için ek süre verilmesine ait iş ve işlemler Genel Müdürlükçe belirlenen esaslara göre yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Orman Ürünlerinin Tahsisli Satışları

Tahsisli satışların esas ve usulleri

MADDE 9- (1) Müdürlüklere ait;

a) Açık artırmaya çıkarılıp satılmayan, tekrar açık artırmaya çıkarılmasında fayda umulmayan ve acilen satılması gereken her türlü orman ürünü,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyet konularındaki ihtiyaçları için talep ettikleri her türlü orman ürünü ile faaliyet konusu olması aranmaksızın yaptıracakları işleri için verilecek her türlü orman ürünü,

c) 6831 sayılı Kanununun 31 inci ve 32 nci maddeleri kapsamına giren köylerde, zati ihtiyaçtan istifade edemeyen köylülerin yaptıracakları ev, ahır, ambar, samanlık ve kümes inşaatları ile köy müşterek ihtiyaçları ve bunların tamaratı için kırk metreküüp geçmemek üzere verilecek orman ürünleri,

ç) 6831 sayılı Kanununun 33 üncü maddesinden istifade edemeyen felaketzedelere inşaat ihtiyaçları için keşif evrakına dayanılarak verilecek orman ürünleri,

d) Küçük sanat erbabına, yılda seksen metreküüp geçmemek üzere, ilgili orman işletmesince tasdik edilmiş kapasite belgesine dayanılarak verilecek her türlü orman ürünü,

e) Dokuma ve halı tezgahı, kovan, müzik aletleri, su ürünleri üretim tesisleri ile ahır, kümes, sera ve benzeri tesislerin yapımı için metraja dayalı olarak altmış metreküüp geçmemek üzere verilecek orman ürünleri,

f) Devletçe kurulmuş sosyal yardım fonları ile dernekler, vakıflar ve şahıslar tarafından yaptırılacak okul, öğrenci yurdu, cami, hastane, köprü, huzurevi, düşkünler yurdu ve benzeri tesisler ile bu kuruluşların idari binalarına ve üniversitelere kereste metrajına dayanılarak tespit olunarak ihtiyaçlarına göre verilecek her türlü orman ürünü,

g) Maden ocakları işleten gerçek ve tüzel kişilere üretim işlerinde kullanılmak şartıyla ihtiyaçları için mahalli orman idarelerince senelik üretim miktarına göre tespit edilecek maden direği ve sanayi odunu,

ğ) Yapı kooperatiflerinin inşaat ruhsatı alınmış işyeri veya konutları için keşif evrakına dayanılarak verilecek orman ürünü,

h) Lif levha veya yonga levha imal eden fabrika ve tesislere Genel Müdürlükçe tespit edilecek miktarlarda verilecek lif yonga odunu, kabuklu kağıtlık odun ve talaş odunu,

i) Valiliklerce bildirilecek kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelere, askeri birliklere, lüzum ve zaruret halinde Genel Müdürlükçe belirlenen esaslar dahilinde diğer gerçek ve tüzel kişilere verilecek yakacak odun,

ii) Gemi, kayak, mavna, çektirme gibi deniz nakil vasıtaları inşa ve tamir edenlere metrajına göre tespit edilecek ihtiyaçları için verilecek orman ürünü,

iii) 6831 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinden istifade edenlerin bu hakları saklı kalmak kaydıyla baltalık veya koruya tahvil edilecek ormanlardan ürettikleri her türlü orman ürünü,

iv) Sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köylerde ve nüfusu 2500'den aşağı olan kasabalarda, orman köylerini kalkındırma kooperatifleri ile köylerdeki gerçek kişilere amenajman ve silvikültür planlarına göre ormanlardan çıkarılacak dikili ağaçlar,

v) Kamu kurum ve kuruluşları ile köy tüzel kişiliklerinin, derneklerin, kooperatiflerin ve gerçek kişilerin serbest piyasadan temininde güçlük çekilen, artırılmalı satışlar suretiyle piyasaya arzı mutad olmayan ve devamlılık arz etmeyen tel direği, uzun ve çok uzun boy tomruk, maden direği, sırık ve çubuklar,

vi) Kağıt, karton, mukavva ve benzeri ürünlerin ana girdisi olan selüloz ve kağıt hamuru imalatı yapan özel sektöre ait fabrikalara, Genel Müdürlükçe tespit edilen miktarlarda selüloz ve mekanik odun üretiminde kullanılan odunlar,

vii) 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu hükümlerine göre korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiş, tescil işlemi tapuya şerh edilmiş, ulusal ve uluslararası hukuksal yükümlülükler üstlenilmiş olan yapı ve yapı gruplarının restorasyon, restütisyon ve rekonstrüksiyon uygulamaları ve yetkili birimlerce onaylı plan, proje ve keşfe dayalı olarak yaptırılacak işler için gerçek ve tüzel kişilere verilecek her türlü orman ürünü,

viii) Biyokütleden elektrik enerjisi üreten tesislere yakacak odun, kesim artıkları, süceyrat odunu ve kökler,

ix) Yıllık odun hammadde işleme kapasitesi yirmibeşbin metreküp ve üzeri olan her türlü fabrika ve tesislere, yıllık kapasite kullanım miktarlarına göre Genel Müdürlükçe belirlenen oranlarda odun ve dikili ağaçlar,

taahhütlü satış usulüyle satılabilir.

(2) Bölge müdürlükleri ve müdürlüklerce birinci fıkra hükümleri çerçevesinde verilecek tahsis miktarı yetkisi ve satış şartları Genel Müdürlükçe belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İstisnai Satışlar

Kanuni haklardan doğan satışlar

MADDE 10- (1) 6831 sayılı Kanununun 31 inci, 32 nci, 33 üncü ve 34 üncü maddeleri gereği yapılan satışlar ile 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun, 20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ve 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanununa göre yapılan orman ürünleri satışları anılan kanunlarda belirlenen esaslar dahilinde yapılır.

Odun dışı orman ürünlerinin satışları

MADDE 11- (1) Yıllık üretim programına alınmamış odun dışı orman ürünlerinin satış şekli ve şartları, mahalli icap ve ihtiyaçlara göre 6831 sayılı Kanununun 37 nci ve ek 12 nci maddelerinde belirtilen esaslar dahilinde Genel Müdürlükçe belirlenir.

Orman yetiştirme materyalleri satışları

MADDE 12- (1) Müdürlük ve şeflik fidanlıklarında üretilen orman yetiştirme materyalleri açık artırmalı ve tahsisli satış usulüyle satılabileceği gibi; üretim maliyetleri ve piyasa şartları dikkate alınarak Genel Müdürlükçe belirlenen fiyatlar üzerinden doğrudan da satılabilir. Bu ürünlerin toplu satışlarında indirim uygulanabilir.

Müsadereli satışlar

MADDE 13- (1) Şefliklerinde satılmasında zaruret görülen müsadereli ürün satışı için müdürün izni ile ilgili şef ve iki memurun katılımıyla şefliklerde de komisyon kurulabilir. Müsadereli ürün satışında komisyonların satış kararı kesindir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 15/6/1984 tarihli ve 84/8213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği ile 1/5/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 15- (1) 27/2/1952 tarihli ve 14652 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliği ile 5/6/1998 tarihli ve 98/11303 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Orman Ürünlerinin Tahsisli Satışları Hakkında Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yapılmış olan işlemler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılmış iş ve işlemler için Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliği hükümleri ile Orman Ürünlerinin Tahsisli Satışları Hakkında Esaslara ait hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

Geçici olarak uygulanmaya devam edecek maddeler

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Genel Müdürlüğe ait döner sermaye işletmelerine ilişkin yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, bu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliğinin ilgili hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Orman ve Su İşleri Bakanı yürütür.